

Bilaga 3 Protokoll och minnesanteckningar

Syfte Samrådsmöte miljöprövningar Norrbyskär
Mötesform Samrådsmöte
Mötestid 2016-05-31, 10:00
Plats Länsstyrelsen Västerbotten Umeå

Närvarande: Jonas Fagerman Umeå Kommun
Tina Buckland Länsstyrelsen, miljöenheten
Katrín Nygren Länsstyrelsen, Bitr. Länsantikvarie kulturmiljöenheten
Bo Sundin Länsstyrelsen, Länsantikvarie kulturmiljöenheten
Christina Berggren, Ramböll
Gustav Edvinsson, Ramböll
Protokoll: Christina Berggren, Ramböll

1. Inledning av mötet, information om status i projektet

Genomgång av projektets historik och nuläge. Parallellt med miljöprövningen kommer en § 28 anmälan att upprättas.

De mer landbaserade verksamheterna prövas av kommunal nämnd och övriga verksamheter prövas i MMD. Finns gränsdragningsproblematik mellan dessa två prövningar. Drabbar även kulturmiljöbitarna.

Det har diskuterats att göra dessa prövningar tillsammans men eftersom det i saneringsentreprenad ofta blir överraskningar, ändringar och beslut som snabbt måste tas på plats har projektet bedömt detta vara en bättre lösning rent praktiskt. Exempelvis Holmsundssaneringen hade ca 25 ändrings-PM i sin saneringsanmälan. Det har erfarenhetsmässigt visat sig vara lättare att göra ändringar inom anmälningsärendet med en myndighet som finns på plats, i detta fall miljö- och hälsoskydd, Umeå Kommun.

Projektet är medvetet om att det finns för- och nackdelar med denna lösning.

2. Information om saneringsåtgärder inom varje område

Jonas informerar om de speciella svårigheter det är att göra en saneringsentreprenad på en ö. Det är extremt ovanligt att en sanering har en egen materialtäkt men i detta fall blir det 100-tals miljoner dyrare om alla massor ska tillföras utifrån.

Prämvarvet

Inom pråmvaret finns det idag två trärälsar och rester av ett trädäck. Jonas visar ett foto. Dessa är i dåligt skick och går inte att lyfta undan på grund av skicket. Dessa kommer att försvinna i samband med saneringen.

Sågverksområdet

Schakt sker både i mitten av området och ner mot vattenområdet. I marken finns det omkullvräkt såghuset och massor av andra lämningar från området. Denna schakt kräver utrymme för att hantera vatten, massor mm. Det finns en möjlighet att ta fram grunderna för såghuset. Eftersom dessa kommer att blottläggas i samband med saneringen. Svårt att definiera i förväg hur detta kan komma att se ut.

Maskinhuset, nuvarande museet, kommer att stå kvar. Men schakt kommer att ske i mycket nära anslutning till huset, försiktighetsåtgärder kommer att vidtas. Byggnaden har god grundläggning, och har inte drabbats av sättningar. Ingen schakt kommer att ske under huset. Specifika skyddsåtgärder och krav skrivs in i förfrågningsunderlaget.

Påpekande/fråga

Länsstyrelsen genom Tina Buckland vill lyfta in det som rör all schakt inom sågverksområdet i miljöprovningen hos mark och miljödomstolen. Finns risker för gråzoner mellan provningar. Risken för åverkan på hus och kulturmiljö kanske inte hanteras på samma sätt i en §28 anmälan?

Svar

Det kan vara så att det inte hanteras på samma sätt i anmälan. Dock kommer FFU till entreprenören att vara ett gemensamt för alla arbeten och skyddsåtgärder kan absolut vara mer långtgående än det som ex domstolen beslutar i fall det skulle visa sig nödvändigt.

Långgrundet/Stuguskär

Kan inte schakta bort och deponera massorna på grund av för hög organisk halt. Det är ofantligt stora mängder med relativt låga halter dioxin, praktiskt och ekonomiskt nästan omöjligt att schakta bort, så därför är åtgärden att täcka materialet med 0,7 m.

Kulturmiljölämningar på Långgrundet är ex granitblock för grundläggning av högbanan. Dessa ska mätas in, tas bort och ställa tillbaka, de kommer dock att hamna ca 0.7 m (innan sättningar) över nuvarande marknivå på grund av täckning. Främst den östra högbanan har välbevarade granitblock. Sen finns strukturerna kvar av pråmfickorna. Alléerna genom högbaneområdet är i dag i mycket dåligt skick. Kommer att ersättas med nya träd.

Fråga

Vad kommer att hända med marken efter fyllningen undrar Länsstyrelsen?

Svar

Kommer att lämnas en gångväg nere vid vattnet, det kommer fortsättningsvis att vara betesmark men med glesare trädsklungor, nyplanterade träd.

3. Genomgång av utförda undersökningar och planerade konstruktioner

Beskrivning av möjlig påverkan på vågbrytarna, det finns ingen ambition att göra åvverkan, man kommer i möjligaste mån att undvika vågbrytarna när den tillfälliga kajkonstruktionen vid Långgrundet byggs, om möjligt förlägga den i luckan mellan vågbrytarna, kan dock inte utesluta skador på dessa.

Det har utförts bottenundersökningar med avancerat ekolod (multi beam scanning) längs Långgrundet, där man kan se botten med hög upplösning. Man kan dock inte se sjunkna lämningar som ligger i sedimenten.

Genomgång av erosionskyddens konstruktiva principer och påverkan på stenkistorna. Vill återvinna det material som finns på plats. För att slippa köra in material utifrån. Det blir orimliga kostnader om material ska tas utifrån. Det finns en risk att pengar inte beviljas för saneringen om den inte görs på ett kostnadseffektivt sätt.

Påpekande/synpunkt

Länsstyrelsen säger att man för domstolsprövningen vill veta relativt exakt vad man ska göra.

Svar

Krönlinje är mycket svårt att sätta innan man börjat bygga, utgångspunkten i domstolsprövningen kommer att vara att hela området längs Långgrundet och Stuguskär kommer att omdanas fullständigt. Genom att använda materialet på plats kommer strandlinjen att behöva anpassas efter förutsättningar och tillgång på plast. Det kommer att vara mycket svårt att i förhand teoretiskt bestämma exakt hur det kommer att bli.

Fråga till Länsstyrelsen

Hur ser Länsstyrelsen på att återställa endast en pråmficka? Finns det något värde med det?

Svar

Länsstyrelsen ser att de har ett stort pedagogiskt värde.

Jonas, projektledaren på Umeå Kommun påpekar att det är mycket svårt att få pengar från Naturvårdsverket för sådant som inte är direkta miljöåtgärder. Kommunen har och sagt att man inte kommer att drifva eventuella pråmfickor. En eventuell restaurering måste också säkerhetsställa att syftet med åtgärden uppfylls. Att inte föroreningar sprids.

Länsstyrelsen påpekar att en pråmficka borde kunna byggas fristående från erosionskyddets syfte, man återskapar en ficka vid sidan om erosionskyddet.

Kommunen upplever att det är svårt att värdera riksintresset då riksintressets kärnvärden inte är särskilt väl beskrivet och definierat. Länsstyrelsen håller med om att riksintresset är otydligt definierat.

4. Ytterligare undersökningar

Ett alternativ till ytterligare bottenundersökningar är att man har förutbestämda rutiner för hur man ska hantera ev. saker som hittas i samband med schakt i vattenområdena och inom täktområdet. Länsstyrelsen återkommer med ett ställningstagande om hur man ser på den saken.

Västerbottens Museum ska titta på befintlig dokumentation samt utföra en inventering och dokumentation. De har inte återkommit om när var hur det ska göras. Finns behov av en avgränsning hur långt påverkansbeskrivningen ska gå.

Bo Sundin Länsstyrelsen tycker att innan en kulturlämning tas bort eller delvis tas bort ska det göras en inventering av vilken dokumentation som finns. Saknas dokumentation eller att den som finns är bristfällig måste lämningen undersökas och dokumenteras ytterligare.

Viktigt att definiera varje kulturmiljövärdesobjekt. Hur varje objekt bidrar till helheten.

Fråga till Länsstyrelsen

Finns det några godkända inventerare utöver museet?

Svar

Finns inga direkta krav då det inte är kulturmiljölagen som styr upphandlingen men lämpligast är att låta något museum utföra inventering och arkivsök.

Fråga till Länsstyrelsen

Hur påverkas riksintresset av en eventuell bro mellan Långgrundet och Blågrundet? Finns det någon mer lämplig bro?

Svar

Eftersom den påverkar helheten av Riksintresset, så kan bron "inte se ut hur som helst." Bro i det läget har ingen direkt negativ påverkan på riksintresset.

Jonas påpekar att det kan vara svårt för samfälligheten att få råd med en avancerad bro.

Länsstyrelsen påpekar att alternativredovisning och utformningsalternativ är viktiga att ta med i fortsatt prövning.

Länsstyrelsen tycker att man ska göra en kompensationsutredning. Kompensera för kvarvarande skada. Finns vägledning för ekologisk kompensation. Kanske kan tillämpas även på kulturmiljö?

